

Poemes al jardí

Irene Verdú i Noèlia Conca

12

© 2010 Irene Verdú
Il·lustracions de Noèlia Conca
165 x 190 mm., 32 pàgines
Enquadernació en rústica

© 2010 Edicions del Bullent, SL
De la Taronja, 16 - 46210 Picanya
☎ 961 590 883
info@bullent.net
Disseny: Miquel Mollà

PROPOSTES DIDÀCTIQUES I SUGGERIMENTS DE LECTURA per Isabel Fuertes

MESTRES.

En l'ensenyament de llengua i literatura, a l'etapa de primària, en centrem molt en el gènere novel·lístic, la prosa, i no li donem tanta importància als altres gèneres com el teatre o la poesia. Amb el llibre *Poemes al jardí*, de l'autora Irene Verdú, tenim una oportunitat d'introduir als/les alumnes en la poesia, que comencen a conèixer-la i a gaudir d'aquesta.

Amb aquest llibre a més de treballar la poesia, les rimes, l'expressió i la comprensió com a continguts de llengua, també es pot treballar continguts referent a coneixement del medi com les característiques de diferents animals, el lloc on viuen o el medi ambient.

Motivació.

Anem a crear un jardí "artificial" a classe, es a dir, es construirà un mural que recrearà un jardí típic, on viuran els protagonistes dels nostre llibre, els dels diferents poemes.

Com farem això? Doncs el primer que hem de fer es demanar als/les xiquets/es que porten de casa informació sobre els diferents animals que apareixen als poemes. (Sabran els animals que són perquè està indicat al títol de cada poema). A partir d'ací es treballarà a classe com són els animals, quin és el seu hàbitat i com poden tindre cura d'aquest. Així, a poc a poc es faran una idea de com és un jardí i ja podran fer-lo a l'aula.

La millor forma de treballar el mural, quan ja tenen la informació, és a poc a poc, a mesura que es van treballant els diferents poemes.

A més del mural, es pot fer una excursió a un jardí de la localitat on els alumnes podran veure els animals i insectes que han treballat a classe. Així s'aprofita l'eixida per a reforçar també els continguts referents al medi ambient i la cura per la natura. Aquesta excursió es pot fer més profitosa si hi ha un/a persona experta en la matèria (per exemple de l'ajuntament) que els fa de guia pel jardí.

Treball de llengua.

Quan treballem llengua hem de treballar les quatre habilitats lingüístiques: escoltar, parlar, llegir i escriure. Amb aquest llibre hem d'intentar no treballar tan sols la lectura i comprensió, sinó aprofitar les característiques de la poesia i fer als alumnes creadors, recitadors i públic.

Per aquesta raó s'ha de treballar amb els/les alumnes l'estructura del poema, la rima, que puguen vore les diferències que hi ha entre un poema i un conte, i fer activitats al voltant d'això tant de comprensió com d'expressió.

Treball de coneixement del medi.

Amb el tema del llibre tenim una gran oportunitat de treballar interdisciplinàriament, així podrem tractar (com he dit abans) les característiques dels diferents animals i insectes del llibre, o ampliar la varietat si les circumstàncies ho permeten.

Per altra part es pot treballar l'hàbitat dels diferents animals, les plantes i arbres que els envolten i què necessiten aquets arbres i plantes per a viure. I enllaçant amb això també es pot treballar sobre si les persones cuidem de les plantes i animals, que s'ha de fer i que no s'ha de fer per a tindre cura d'ells i fer-les reflexionar al voltant del que poden fer ells com a xiquets/es que són.

Treball d'educació artística.

Com anem a construir un jardí, l'educació artística també està molt present. Els alumnes hauran de dibuixar, apegar, retallar, acolorir...

ALUMNES.

Motivació.

- Fitxa 1: aquesta fitxa està pensada per a introduir als/les alumnes en el jardí, després d'explicar que anem a fer un jardí i per què es començaria a fer la fitxa.

Treball de llengua.

- Fitxa 3: aquest és un treball oral amb tota la classe, col·lectiu, que es farà en tres vegades, abans de llegir, durant la lectura i al acabar de llegir.

- Fitxa 4: la fitxa de lectura s'omplirà al acabar de llegir el llibre.

- Fitxa 6: aquesta fitxa està pensada per a ajudar als/les alumnes amb el treball de comprensió lectora del llibre. A partir de les preguntes es poden anar treballant els diferents continguts com la rima o la metàfora i comparació.

- Fitxa 7: amb aquesta fitxa els/les alumnes comencen a aplicar el que van aprenent, i comencen a ser creadors. Hi ha activitats d'apropament als continguts i activitats de creació.

Treball de coneixement del medi.

- Fitxa 2: després que els alumnes han portat informació de casa dels diferents animals i a mesura que es van llegint els diferents poemes es va omplint la fitxa.

- Fitxa 5: aquesta fitxa és un xicotet dossier per a treballar-lo a l'excursió del jardí de la localitat. L'important es que observen molt el que hi ha al seu voltant, i que si hi ha algun guia que l'escolten molt be per a fer correctament les activitats. Amb aquesta fitxa es reforcen els continguts de natura i medi ambient.

Treball d'educació artística.

- Fitxa 1: aquesta fitxa està pensada per a introduir als/les alumnes en el jardí, després d'explicar que anem a fer un jardí i per què es començaria a fer la fitxa.

- Fitxa 2: després que els alumnes han portat informació de casa dels diferents animals i a mesura que es van llegint els diferents poemes es va omplint la fitxa.

Per a elaborar el mural hi ha moltes possibilitats:

- Dibuixar directament al mural i que els xiquets/es pinten.

- Fer fitxes dels diferents animals per a que les pinten i després les apeguen al mural.

- Fer flors gegants dibuixant pètals de mida DIN-A4 i omplint-los de paper de colors i després apegar-los al mural formant la flor.

- Dibuixar arbres gegants i pintar-los amb pintura de dits.

- Pintar altres parts del mural amb pintura de dits.

- Fer animalets amb manualitats com per exemple l'abella: s'agafa un pot d'Actimel, un tros de paper a ratlles que es pinta en negre i groc i s'apega al pot. Per altra part amb plastilina groga es fa una bola i es posa a la boca del pot, de manera que queda com el cap, i es posen dos boletes negres de plastilina per als ulls. Les ales es fan amb un tros de paper de cel·lofana i s'apeguen damunt del pot. Per últim amb mig escuradents es fa l'agulló que s'apegarà al cul del pot amb un trosset de plastilina.

- Apegar fulles de veritat als arbres i plantes.

- Etc.

EL NOSTRE JARDÍ

✿ Quines coses penses que hi ha a un jardí?

.....

.....

.....

.....

✿ Que t'agradaria que tinguera el nostre jardí?

.....

.....

.....

.....

✿ Dibuixa el que més t'agrada d'un jardí.

COM ÉS...? FEM DESCRIPCIONS

Per a fer una descripció ens hem de fixar en com és l'animal per fora (físicament): forma, color, parts del cos... també hem de mirar on viu i quin són els seus costums.

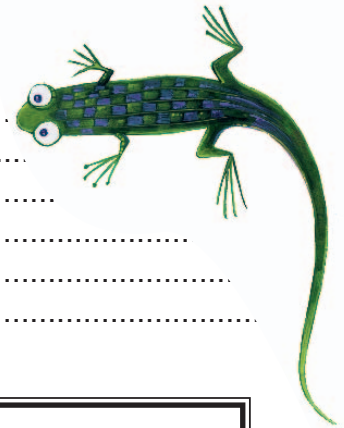
* Com és una sargantana?

Aspectes físics:

On viu:

Costums:

Dibuixa una sargantana:

* Com és una marieta?

Aspectes físics:

On viu:

Costums:

Dibuixa una marieta:

✿ **Com és una abella?**

Aspectes físics:

.....

On viu:

.....

Costums:

.....

.....

Dibuixa una abella:

✿ **Com és un caragol?**

Aspectes físics:

.....

On viu:

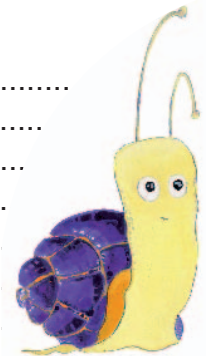
.....

Costums:

.....

.....

Dibuixa un caragol:

❁ Com és una granota?

Aspectes físics:

.....

On viu:

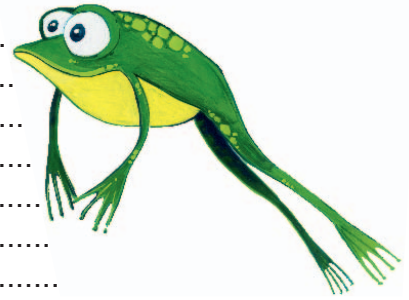
.....

Costums:

.....

.....

Dibuixa una granota:

❁ Com és un talp?

Aspectes físics:

.....

On viu:

.....

Costums:

.....

.....

Dibuixa un talp:

❁ Com és un teuladí?

Aspectes físics:

On viu:

Costums:

Dibuixa un teuladí:

TREBALL ORAL

Abans de llegir.

❁ Mira la tapa i digues de què penses que pot anar el llibre.

.....

.....

❁ Fulleja el llibre i digues quin són els protagonistes.

.....

.....

❁ Com s'anomena l'autora del llibre?

.....

.....

❁ Com s'anomena la il·lustradora del llibre?

.....

.....

Durant la lectura.

❁ Com són els paràgrafs curts o llargs?

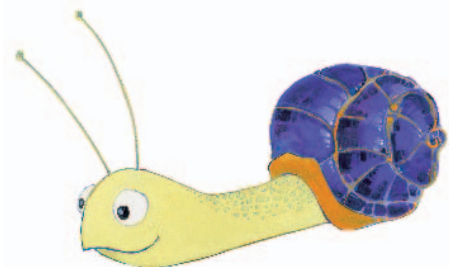
❁ Quantes línies té cada paràgraf?

❁ Per què penses que està escrit així?

❁ Què penses que és un poema?

❁ En l'estrofa següent, per quina lletra acaben les frases?

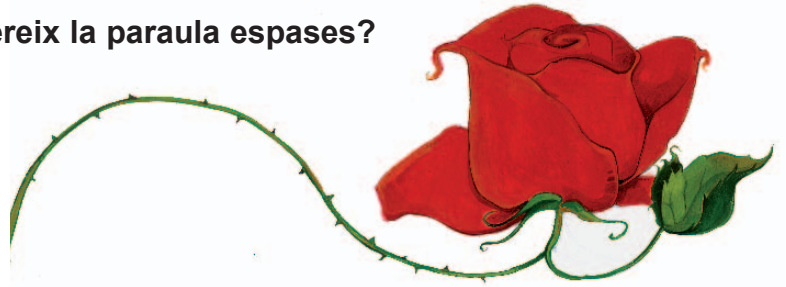
*Trau les banyes encarant-les
en senyal d'aprovació
en veure que per les postres
hi ha corfetes de meló.*

En quines altres estrofes podem trobar frases acabades per la mateixa lletra?

✿ En l'estrofa següent, a què es refereix la paraula espases?

*La rosa i l'abella guarden
les espases per ballar
una dansa cautelosa
agafades de la mà.*

En quines altres estrofes podem trobar comparacions?

Després de llegir.

✿ T'ha agradat el llibre? Per què?

✿ Quin ha sigut el poema que més t'ha agradat? Per què?

✿ De quin animal o insecte t'aguera agradat que es fera un poema?

FITXA DE LECTURA.

✿ Títol del llibre:

.....

✿ Autor/a del llibre:

.....

✿ Il·lustrador/a del llibre:

.....

✿ Número de pàgines:

✿ Títols dels diferents poemes:

.....

.....

.....

.....

✿ Nom de l'editorial:

✿ Que ens conta el llibre?

.....

.....

.....

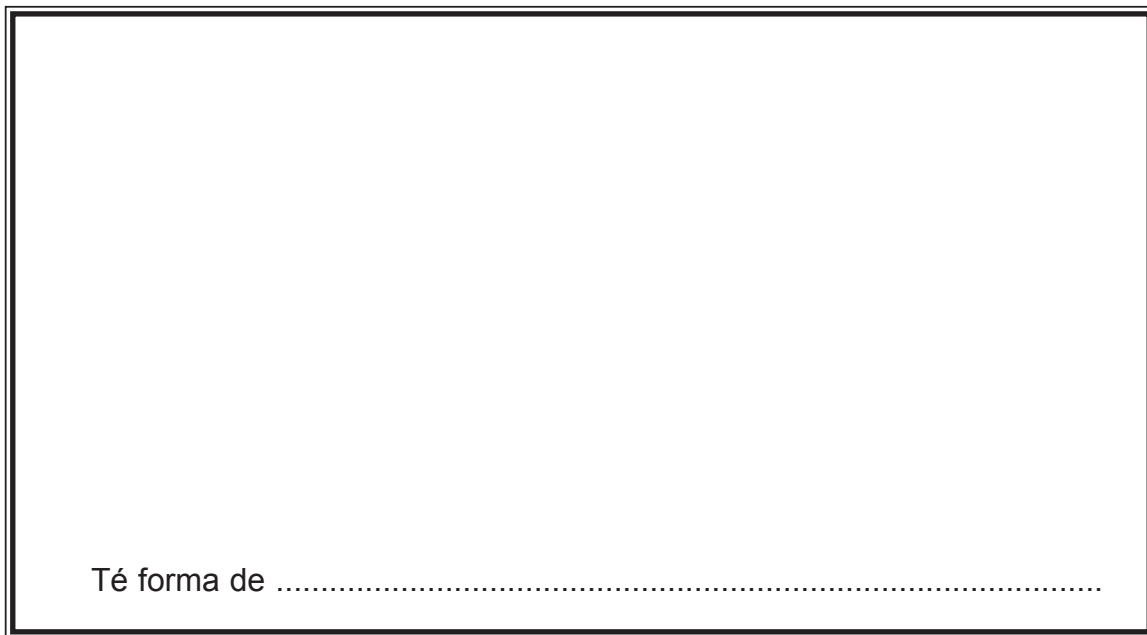
.....

.....

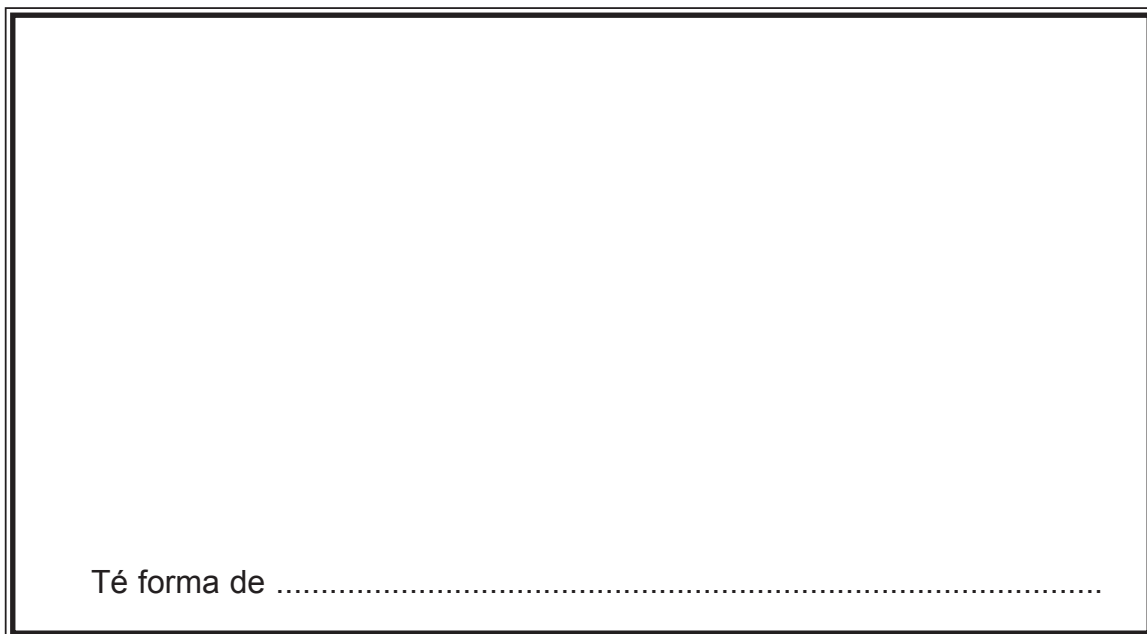

ANEM A UN JARDÍ DE VERITAT.

✿ Dibuixa la silueta de dos arbres.

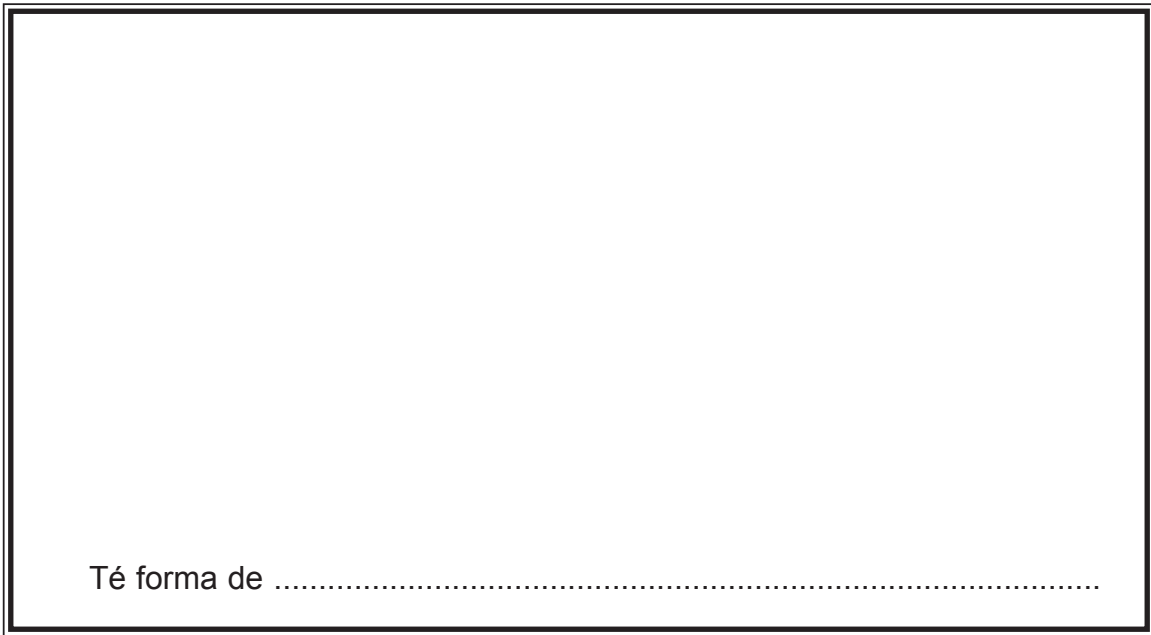

Té forma de

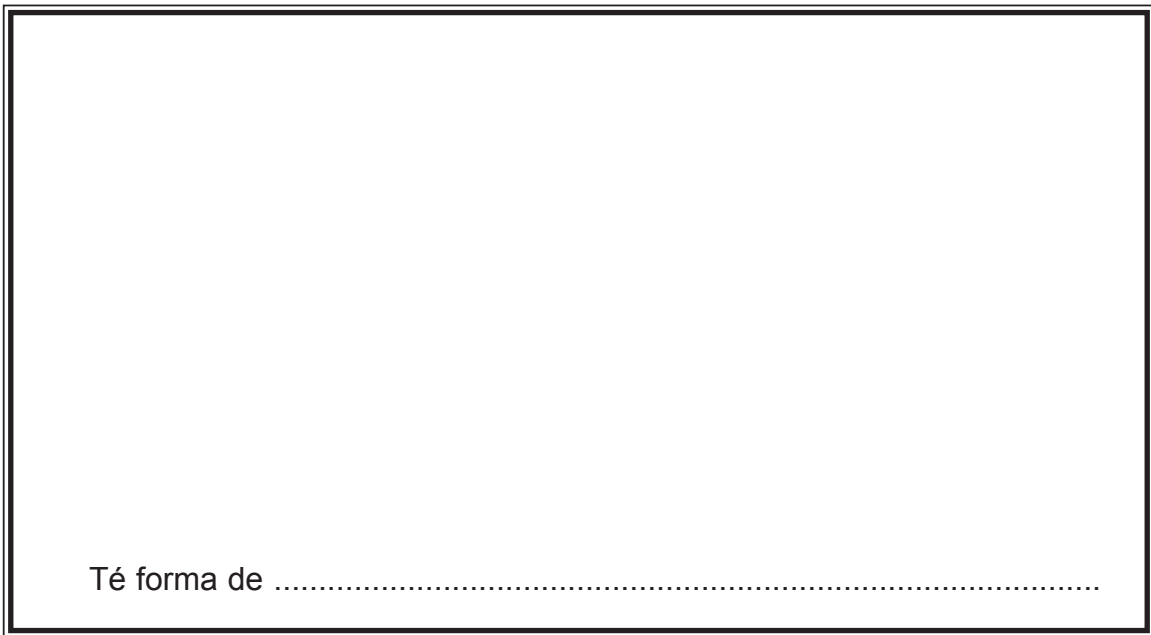

Té forma de

✿ Dibuixa la silueta de dos fulles.

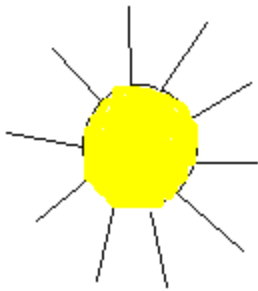

Té forma de

Té forma de

✿ Que necessita un arbre o una planta per a viure?

S _ _

A _ _ E

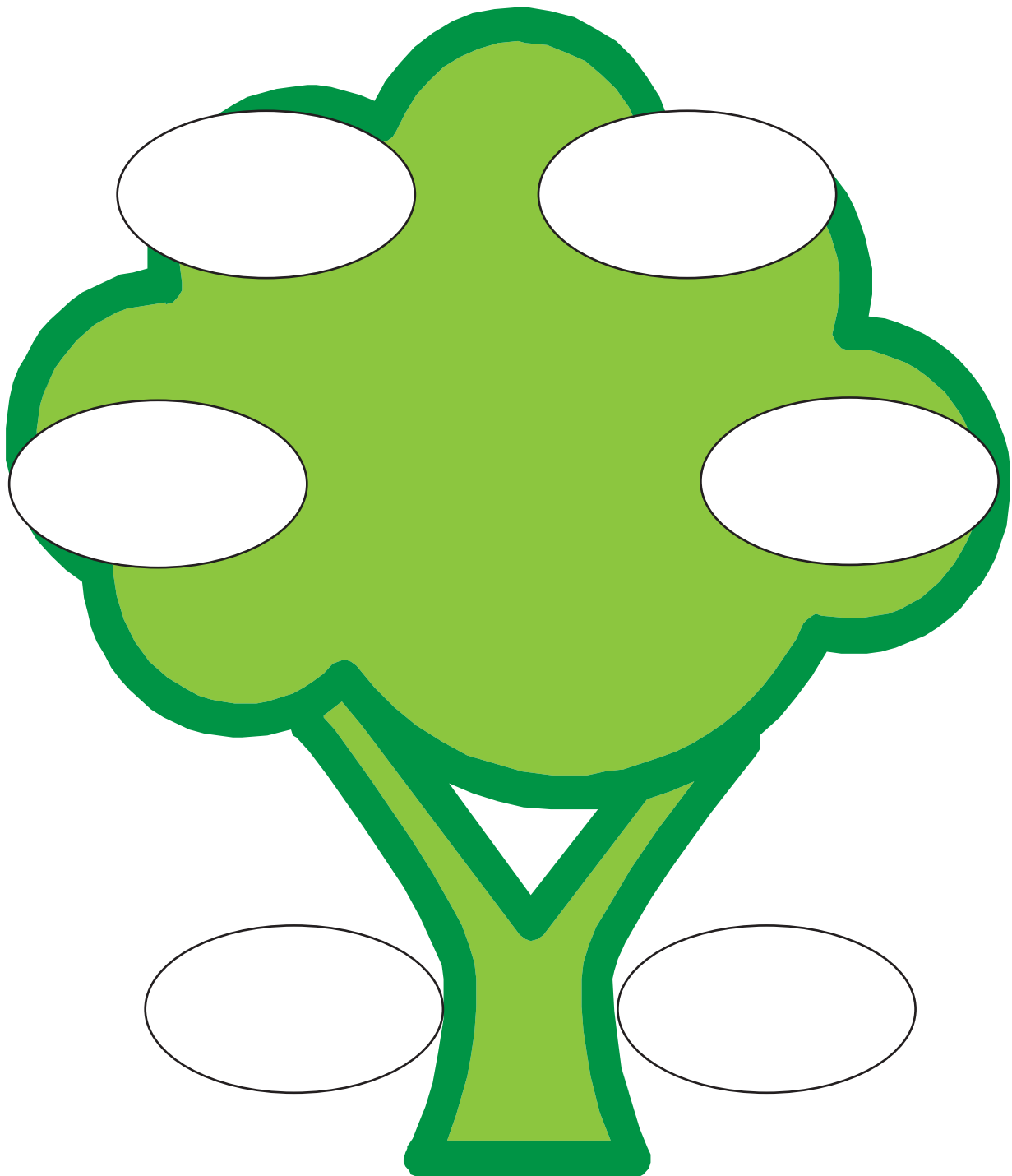
_ _ G _ _

T _ R R _

✿ Als arbres i les plantes del jardí viuen o descansen alguns animals.

✿ Dibuixa els que has vist i escriu el seu nom si el saps.

✿ Escriu al costat de cada frase **SÍ** si és una acció bona per a la natura o **NO** si és roïna.

- S'ha de llançar papers al carrer. _____
- El fum és bo per a les plantes i els animals. _____
- S'ha de llançar les escombraries al seu contenidor corresponent. _____
- Sempre s'ha d'utilitzar paper blanc, no reciclat. _____
- S'ha de tancat l'aixeta mentres et rentes les dents. _____

✿ Busca 8 paraules en la sopa de lletres relacionades amb el que hem vist al jardí.

A	A	C	T	H	G	B	E	S	G	Y	A
N	M	A	R	I	E	T	A	L	O	P	X
D	S	T	H	V	N	Z	R	S	N	B	J
A	E	F	F	C	G	K	B	A	S	J	I
A	I	D	L	O	F	R	R	M	C	A	B
R	S	O	L	E	T	V	E	S	A	R	E
R	U	R	T	H	J	Z	A	S	L	D	R
E	C	N	P	A	R	D	A	L	D	Í	F
T	C	M	I	P	O	L	Z	Q	F	T	L
V	D	F	U	L	L	A	S	G	T	S	N
V	M	I	L	P	S	O	Z	Q	D	E	U
U	H	F	L	O	A	I	G	U	A	X	X

COMPRESIÓ LECTORA

La sargantana

✿ Quantes estrofes té el poema?

.....

✿ Què fa la sargantana pel matí?

.....

.....

✿ Com diu a la segona estrofa que és la sargantana?

.....

.....

✿ A on li agrada descansar a la sargantana?

.....

.....

La marieta

* Quantes estrofes té el poema?

.....
* D'on ve la Marieta?

.....
* Com són les ales de la marieta?
.....
.....

La rosa i l'abella

* Quantes estrofes té el poema?

.....
* Que fan l'abella i la rosa?

.....
* Penses que les abelles i les roses ballen de veritat? Què penses que fan en realitat?
.....
.....

* Per a què amaguen l'agulló i l'espina?
.....
.....

El caragol

* Quantes estrofes té el poema?

.....
* Qui arriba al menjaret sense haver-lo convidat?

.....
* Què fa el caragol quan arriba?

.....
* Què menja al primer plat? Li agrada?
.....
.....

* Què menja al segon plat? Li agrada més o menys que el primer plat?

* Què menja a les postres? Li agrada?

* Què fa finalment per celebrar el gran menjar?

Les granotes

* Quantes estrofes té el poema?

* On viuen les granotes?

* Quan ixen fora del verdet?

* Què fan les granotes quan ixen pel matí?

Els talps

* Quantes estrofes té el poema?

* Què fan els talps una nit sense lluna?

* A quin joc juguen els talps?

Els teuladins

* Quantes estrofes té el poema?

* Què són els teuladins?

* Què diu el poema què fan els teuladins?

* Quan se'n van els teuladins?

APRENEM A FER POESIA

Ara que ja hem après moltes coses sobre la poesia i els poemes és el moment de que vosaltres sigueu poetes.

✿ **Completa les frases d'aquestes estrofes amb les paraules del quadre per a fer rimes.**

cridanera	amagat	travesses	carrerons	grill
-----------	--------	-----------	-----------	-------

Per la capa envellutada
i silenciosa de la nit...
desvetllada i _____
s'enfila la veu del _____

Amic d'anar per _____
i de xafar _____
guarda en ell la saviesa
que regolfa en els cantons.

Al racó de les disfresses
hi ha un ratolí _____
que, de tant de ratar teles,
viu en un món encantat...

✿ **Relaciona les frases en negreta de cada estrofa amb el seu significat correcte.**

Roder, mostrant l'aparença
del pillet abatussat,
té una **orella somniadora**
i l'altra sempre a l'aguait.

orella baixa
orella dormida
orella amagada
orella trencada

Du un **vestit a coloraines**
fet a mida i tot cenyit,
que ni el modista de Piles
en fa de tan ben cosits.

vestit divertit
pell verda
pell de diferents colors
cara divertida

Embolica, generosa,
el seu cos com un regal
amb ales roges i negres
de **paper enxarolat**.

fosc
brillant
clar
Roig

✿ **Encercla les frases que tinguen una comparació.**

Mirant a un costat i a l'altre.
Caiguda com el confeti.
El seu cos com un regal.
Una dansa cautelosa.
Amb grava de la calçada.
En eixir saltant de l'aigua.
Negra com la gola de llop.
Com si foren fulles seques.

✿ **Acaba aquestes estrofes.**

Els pardalets comencen a volar
quan a la mare senten _____

Els mussols viuen per la nit
perquè la lluna no els deixa _____

Corre, corre caragol!
i trau les banyes al _____

Al bosc hi ha una _____
amb forma de cor.

✿ **Pensa un xicotet poema per a després recitar-lo a la resta de companys i companyes.**

.....
.....
.....
.....
.....

